

Adnan Busuladžić
Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine

Adnan Busuladžić
National Museum of Bosnia and Herzegovina

In memoriam

Almaz Dautbegović
(1930.–2011.)

In memoriam

Almaz Dautbegović
(1930–2011)

Dugogodišnji direktor Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, prof. Almaz Dautbegović preminuo je 2011. godine nakon kratke bolesti.

Profesor Dautbegović rođen je 1930. godine u Doboju. Po završetku osnovne i srednje škole odlazi na studij u Zagreb. Diplomirao je na Odsjeku historije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1954. godine.

Po završetku studija otpočeo je sa intenzivnim društveno-političkim angažmanom. Organizacione sposobnosti, moralne i karakterne osobine kojima se odlikovao gospodin Dautbegović uticale su da bude imenovan za profesora i upravnika Doma kulture u Doboju (Radničkog univerziteta). Nakon ovog radnog mjesta, prelazi na funkciju pomoćnika republičkog sekretara za obrazovanje i kulturu, odnosno predsjednika Komiteta za poslove kulturnih djelatnosti. Na navedeno radno mjesto je imenovan 1973. godine gdje ostaje sve do dolaska na mjesto direktora Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine 1980. godine.

Prateći problematiku vezanu za kulturu, književnost, arhivistiku, bibliotekarstvo i obrazovanje objavio je i više stručnih radova, referata na skupovima te više priloga (u koautorstvu) u različitim monografijama. Pored ostalih to su sljedeći radovi:

1. Kulturni život u opštinama Bosne i Hercegovine (koautor) 1974. (referat na simpoziju);
2. Baština i savremenost ("Odjek");
3. Savremeni pristup u korišćenju kulturno – historijskog naslijeđa ("Kulturni život" Beograd i "Oslobođenje", Sarajevo – referat na simpoziju);
4. Samoupravna transformacija kulturnih djelatnosti ("Oslobođenje");
5. Samoupravno organizovanje organizacija udruženog rada u oblasti kulture ("Oslobođenje");

Professor Almaz Dautbegović, who served for many years as director of the National Museum of Bosnia and Herzegovina, died in 2011 after a brief illness.

Professor Dautbegović was born in Doboj in 1930. After primary and secondary school, he attended university in Zagreb, graduating from the History Department of the Faculty of the Humanities in 1954.

After leaving university, he embarked on a life of busy social and political commitment. His organizational abilities and his upstanding moral character helped him to his appointment as a teacher and principal at the Cultural Centre (Workers' University) in Doboj. From there he moved on to become Republic Secretary for Education and Culture and chairman of the Cultural Affairs Committee in 1973, remaining in that post until his appointment as director of the National Museum of Bosnia and Herzegovina in 1980.

He kept up with cultural, literary, archival, library and education issues, publishing several scholarly articles and symposium papers, along with a number of articles, as co-author, in a variety of monographs. These include:

1. Kulturni život u opštinama Bosne i Hercegovine (co-author) 1974 (symposium presentation);
2. "Baština i savremenost" (*Odjek*);
3. "Savremeni pristup u korišćenju kulturno-historijskog naslijeđa" (*Kulturni život*, Belgrade and *Oslobođenje*, Sarajevo – symposium paper);
4. "Samoupravna transformacija kulturnih djelatnosti" (*Oslobođenje*);
5. "Samoupravno organizovanje organizacija udruženog rada u oblasti kulture" (*Oslobođenje*);

6. Novi samoupravni društveno-ekonomski odnosi kao preduslov bržeg, trajnijeg i adekvatnog razvoja bibliotečke djelatnosti ("Bibliotekarstvo");
 7. Kako sačuvati i koristiti ogromno književno blago ("Prosvjetni list");
 8. Adekvatna dokumentacija objekata kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa preduslov za dugoročno planiranje i selektivan pristup u njihovoj zaštiti (referat na saveznom savjetovanju);
 9. Spomen-obilježavanje historijskih događaja i ličnosti – trajna društvena obaveza (referat na saveznom savjetovanju);
 10. Predgovor, recenzija i objašnjenja za Zbirku propisa iz oblasti kulture (Službeni list SRBiH);
 11. Veliki predgovor i uvod u "Spomenici Zemaljskog muzeja BiH" 1988. godine. Jedan od najsveobuhvatnijih presjeka rada i historije Muzeja, koji će još dugo biti aktuelan.
6. "Novi samoupravni društveno – ekonomski odnosi kao preduslov bržeg, trajnijeg i adekvatnog razvoja bibliotečke djelatnosti" (*Bibliotekarstvo*);
 7. "Kako sačuvati i koristiti ogromno književno blago" (*Prosvjetni list*);
 8. "Adekvatna dokumentacija objekata kulturno – historijskog i prirodnog naslijeđa preduslov za dugoročno planiranje i selektivan pristup u njihovoj zaštiti" (presentation at a federal conference);
 9. "Spomen-obilježavanje historijskih događaja i ličnosti – trajna društvena obaveza (presentation at a federal conference);
 10. Foreword, editing and comments for a compendium of regulations governing culture (Official Gazette of SRBiH);
 11. Lengthy foreword and introduction to *Spomenica Zemaljskog muzeja BiH*, 1988, one of the most comprehensive overviews of the history and work of the Museum, which will long remain topical.

Bio je član Saveza komunista Jugoslavije i kao takav stalno angažiran na različitim političkim i društvenim aktivnostima. Pored redovnih poslova, u toku nekoliko mandata bio je odbornik u Skupštini opštine Doboj, kao i poslanik Prosvjetno-kulturnog vijeća Savezne skupštine u Beogradu i Skupštine Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine.

Kuriozitet njegovog radnog angažmana predstavlja i činjenica da je osim prvih pet godina čitav ostatak radnog staža (preko 30 godina) proveo na odgovornim društveno-političkim i rukovodnim dužnostima.

U Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine radio je od 30. 7. 1980. godine do 30. 9. 1992. godine u tri mandata kao direktor. Početak rata i agresije zatiče ga na mjestu direktora. Organizira Muzej u ratnim okolnostima, te se sa preostalim malobrojnima članovima kolektiva angažira na spašavanju zbirke koje su u cijelosti spašene od uništavanja. Ipak, u septembru 1992. godine odlazi u penziju vidno narušenog zdravlja, moralno i emocionalno slomljen zbog svih dešavanja čiji je bio svjedok i rušenja svijeta koji je iskreno izgradio čitav život.

Njegovo zalaganje i rad potvrđeni su mnogobrojnim rezultatima. Dovoljno je samo napomenuti

He was a member of the Communist League of Yugoslavia, in which capacity he was constantly involved in various political and social activities. In addition to his regular work, he served a number of terms as councillor of Doboj Council and as a member of the Education and Culture Committee of the Federal Assembly in Belgrade and of the Assembly of the Socialist Republic of Bosnia and Herzegovina.

Apart from the first five years, he spent the whole of his working life (more than thirty years) in responsible socio-political and leadership positions.

He worked for the National Museum of Bosnia and Herzegovina from 30 July 1980 to 30 September 1992, serving three terms as director, the post he was holding when the war broke out in 1992. He put the Museum on a war footing and, with the few members of staff who remained in post, ensured that all the collections were kept safe. Nonetheless, he retired in September 1992, clearly in poor health and close to moral and emotional breakdown from all the events he had witnessed and the collapse of the world he had worked so hard all his life to build.

His advocacy and actions are attested by their results, including the splendid celebrations to mark the centenary of the National Museum of Bosnia and Herzegovina, accompanied by extensive repair and construction works; the preparation and

veliko obilježavanje stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine 1988. i s tim u vezi ogromne sanacione i građevinske radove, potom pripreme i štampanje Spomenice Muzeja, Arheološkog leksikona Bosne i Hercegovine, Vodiča Muzeja, Glasnika Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine – više sveski Arheologije, Etnologije i Prirodnih nauka, republičkog projekta DCXIII čiji rezultati su publicirani upravo tokom 2011. godine izlaskom novog broja Glasnika – sveske Arheologija, otvaranje nekoliko stalnih izložbi – Kopitari i papkari, Šume Bosne i Hercegovine, Zoogeografska izložba – tzv. kolekcija Emerika Bluma, i mnogi drugi.

Odlaskom u penziju nije prestao njegov kontakt i briga za Muzej. U Muzej dolazi redovno na sve manifestacije, događaje, otvaranje izložbi, promocije (zadnji put je bio na promociji muzejske publikacije šest dana prije smrti), prati rad Muzeja i stanje u kome se Muzej našao ne svojom voljom, nastojeći pomoći kroz animaciju intelektualaca Sarajeva i Bosne i Hercegovine, kroz dragocjene dobronamjerne savjete mlađim kolegama, kroz poticaje da se poklonima obogati fond Biblioteke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine.

Odlaskom profesora Almaza Dautbegovića Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine izgubio je ne samo svog dugogodišnjeg i uspješnog direktora već i do posljednjeg trenutka odanog prijatelja.

publication of the Museum's commemorative volume, the Archaeological Lexicon of Bosnia and Herzegovina, the Museum Guide and the Museum's journal, *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovina*, with its separate volumes for archaeology, ethnology and the natural sciences; the Republic's Project DCXIII, the results of which were published in 2011 with the issue of a new volume of the *Glasnik* for archaeology; and the opening of a number of permanent exhibitions – Ungulates, Forests of Bosnia and Herzegovina, Zoogeography – so called Emerik Blum Collection.

Even after retiring he kept in touch with the Museum, attending every event, exhibition opening and book launch (the last of which, the launch of the museum's latest publication, he attended six days before his death), and following the work of the Museum and the position it found itself in, much to his dismay, doing what he could to help by encouraging the intellectuals of Sarajevo and of Bosnia and Herzegovina as a whole to support the Museum, by offering valuable and well-intentioned advice to younger colleagues, and by encouraging people to make donations to the Museum Library.

With the departure of Professor Almaz Dautbegović, the National Museum of Bosnia and Herzegovina has lost not only a former director who served it well, but also a man who remained its loyal friend to the very last.